

Kotimaisen sianlihan uhat ja mahdollisuudet

Showroomin käyttö sianlihan tunnettavuuden lisäämiseksi lapsilla ja nuorilla

Biotalouskehittämisen tutkinto-ohjelma

Agrologi, YAMK

Johanna Suokivi

Lihan kulutuksen historia Suomessa

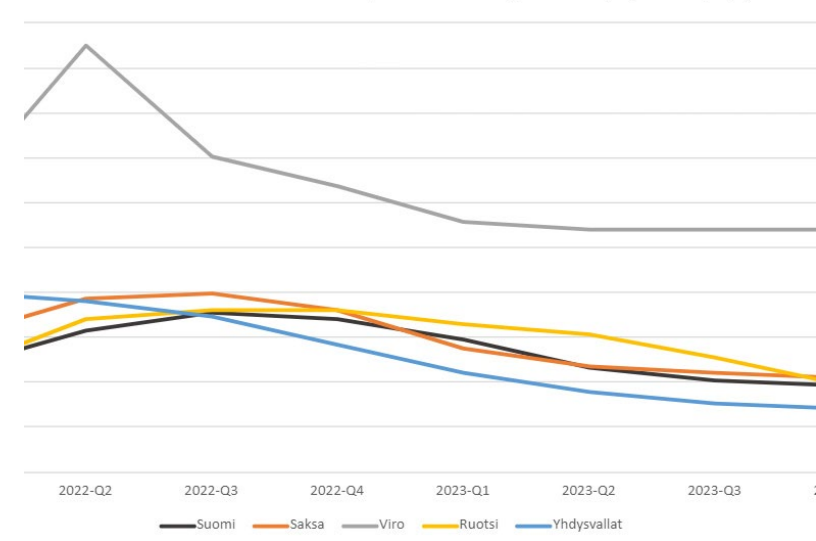
- Sodan jälkeen lihan kulutus oli varsin maltillista.
- Suomessa ruokaa syötiin vuodenaikojen mukaan, sillä kylmälaitteita joissa tuotteita olisi säilytetty ei ollut.
- Lihan syönti on kasvanut Suomessa vuodesta 1970 vuoteen 2018.
- Lihan kulutukseen on alkanut vaikuttamaan kuluttajien tietoisuus tutkimustuloksista ilmaston suojelelun osalta.
- Lasten ja nuorten lihankulutukseen vaikuttaa ensisijaisesti perhe.

Sianlihan kulutuksen taloudellinen näkökulma

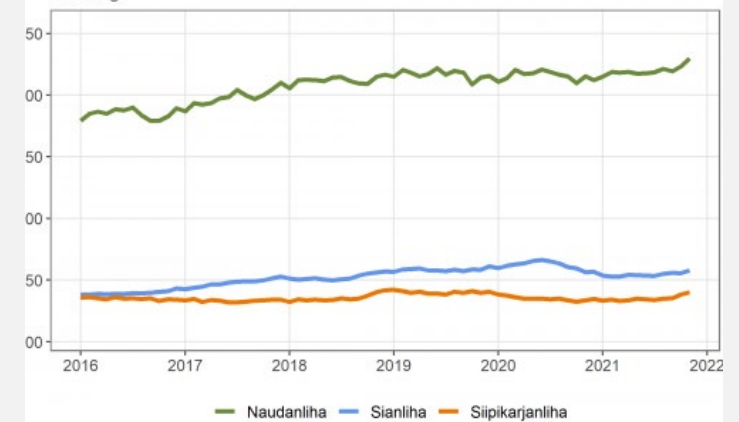
- Vuonna 2022 sianlihan tuotanto on ollut tappiollista.
- Ukrainan sota vaikutti myös Suomeen, kustannukset nousi ja tuottajilla ei ole ollut mahdollisuutta nostaa hintoja kohonneiden tuotantokustannusten vuoksi.
- Ruuan kuluttajahinnat nousevat taloustutkimuksen ennusteen mukaan tänä vuonna jopa 20%.
- Kuluttajat suuntaavat ostoksensa tarjouksiin ja punalaputettuihin tuotteisiin.
- Mikä on sähkön tuotannon tilanne talvella 2022-2023?
- Kotimaisuudesta tulee pitää kiinni.

ECD:n ennuste inflaatiosta vuosineljänneksittäin ajalle 2022/Q1–2023/Q4, %

Lihan tuottajahinta Suomessa

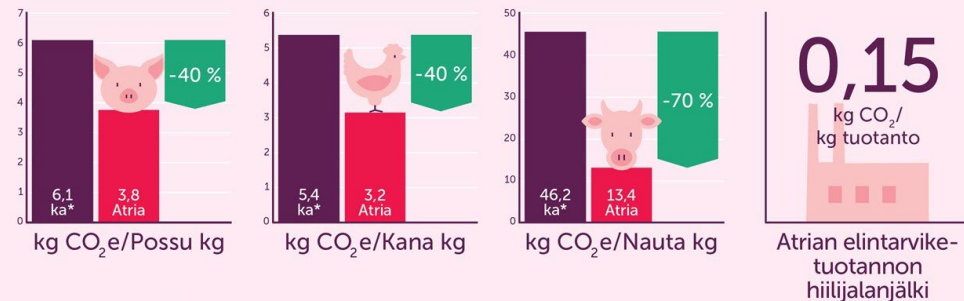
€/100kg

Lähde: Luke, PTT

Kestävyys ja ekologisuus

Arialaisen lihan hiilijalanjälki on merkittävästi kansainvälistä keskiarvoa pienempi

*FAO raportti 2013

- Ilmastovaikutuksista ja merien saastumisesta on sianlihaan kohdistunut paljon kritiikkiä viime aikoina.
- Lihantuotanto on kuitenkin tehnyt paljon asian eteen.
  - Vaikuttimena mm. energian ja polttoaineen hinta
  - Asutus on tullut lähemmäksi tiloja.
- Heikkilän tila ja Atria ovat tehneet yhteistyötä hiilijalanjäljen pienentämiseksi, joka on 40% pienempi kuin kansainvälinen vertailuluku.
- Sianlihan ja broilerin hiilijalanjälkien ero on pieni.

Teknologisia ajatuksia

- Lanta pitää sijoittaa peltoon teknisin ratkaisuin joista on myös taloudellista hyötyä.
- Maatalouden on huomioitava ilmasto, hiilineutraalius mutta myös liikenneturvallisuus.
  - Maatilaliikenne muun liikenteen seassa.
- Leipäviljan viljely ei ole mahdollista koko Suomessa. Pohjoisemmassa Suomessa peltoviljely on nurmea.
  - Kasvinviljely tarvitsee lannoitusta jota saadaan eläintiloilta.
  - Lanta korvaa osittain kemiallista lannoitetta.

Human Factor eli inhimillinen näkökulma

- Eläinten hyvinvointi on mailman parasta.
- Kuluttaja pitää saada lähelle tuotantoa.
- Hyvinvoiva eläin tuottaa taloudellista hyötyä, mutta myös mielihyvää omistajille ja työntekijöille.
- Kotimainen sika saa elää elämänsä lajityypillisesti pitäen saporonsa ja saaden vapaasti porsia.
- Siat saavat auringonvaloa ja raikasta vettä vuorokauden ympäri.
- Lääkitys vain todelliseen tarpeeseen.
- Pesänteko materiaalia.

Voidaanko tuotantoa pitää kotimaisena?

Ulkomailta tulee mm.

- Työvoima
- Osa rehuosista
- Materiaalia
- Siemen

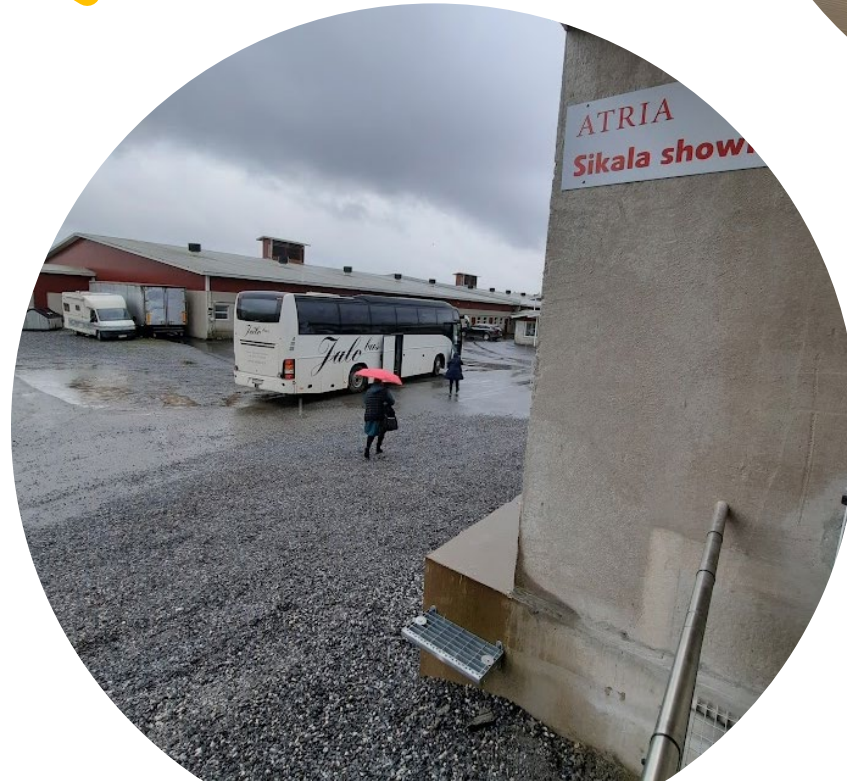
Lapset ja nuoret sianlihan kuluttajina

- Perhe, usein Äiti määrittää mitä syödään.
  - Nuoret ovat kuitenkin haavoittuvaisia ottamaan vastaan median ja somen kautta vaihtoehto totuutta.
- Tietämys maataloudesta on vähentynyt.
- Koulussa maataloutta ei enää käsitellä ruuan tuottajana ja kriisitilanteen huoltovarmuuden turvaajana.
- Vuonna 1999 EU:ssa tehdyn tutkimuksen mukaan alle 10-vuotiaat eivät useinkaan tiedäneet mistä ruoka tulee.

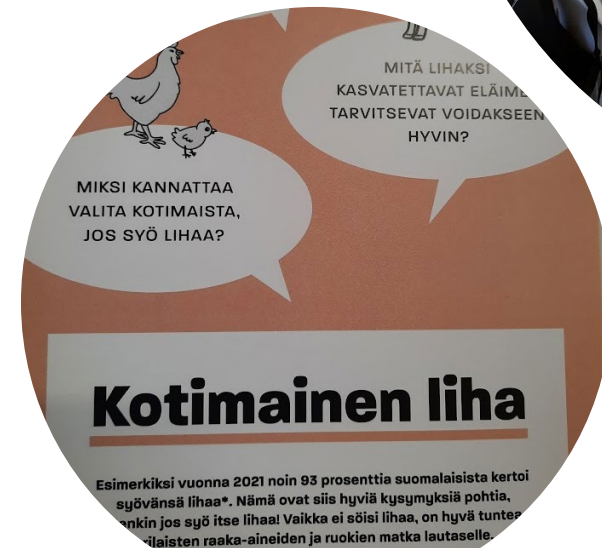
Showroomin mahdollisuudet

- Suuret ikkunat osastoille.
- Ilmatoon vaikuttavien tekniikoiden esittely.
- Audio- ja videolaitteet, joilla pystyy näyttämään esityksiä.
- Keittiö jota voi hyödyntää tarjoiluissa.
- Hygieeninen tila, jossa ei vaaranneta eläinterveyttä.
- Reaali-aikaista videokuvaa sikalasta, muista osastoista.

Showroomin hyödyntäminen erilaisin keinoin

- Tavoitteena on tuoda lihantuotanto lähelle kuluttajia.
- Puhutaan rehellisesti sianlihan tuotannosta.
- Kerrotaan maataloudessa jo tehdyistä ilmastoon liittyvistä asioista.
- Keskustelua ja rehellisiä vastauksia.
- Kertoa syitä miksi lihaa tulee syödä.
- Mahdollisuus nähdä sikoja livenä ikkunan takaa.
- Infotaulut ja lehtiset.
- Puhtaan lihan maistatusta.

Tutkimusongelma

ONGELMA

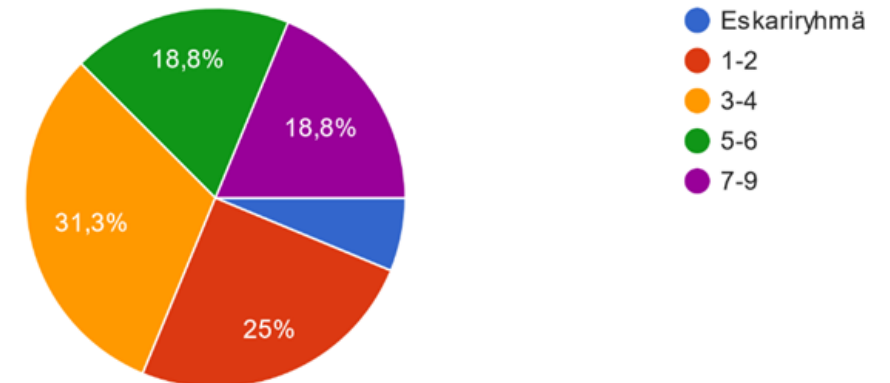
- Lapset ja nuoret ovat vieraantuneet lihantuotannosta.

Tutkimukseen osallistujat

- Ruskon alueella oli keväällä 2022 901 esi- ja peruskouluikäistä.
- Showroom vierailulla kävi keväällä 2022 yhteensä 350 oppilasta, jonka lisäksi jokaisen luokan mukana opettajia.
- Suurimman kävijämäärän muodosti 3-4 luokkalaiset.
- Lapset ja nuoret osallistuivat tutkimukseen keskustelemalla ja kysymyksillä
- He myös odottivat näkevänsä eläimiä.
- Opettajat vastasivat Forms-kyselyyn nimettöminä.
- Vastausprosentti oli 100%.

Ryhmäni/ luokkani oli
16 vastausta

Tutkimuskysymykset

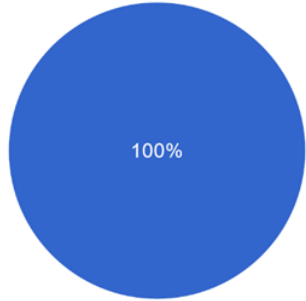
- 4 kpl taustakysymyksiä, joissa vastaus valittiin annetuista vaihtoehtoista.
  - Ryhmän ikäjakauma, 5 vaihtoehtoa.
  - Vierailun tarpeellisuus, kyllä/ei
  - Oliko ohjelma sopiva luokalle, kyllä/ei
  - Ryhmän viihtyvyys, kyllä/ei
- 5 kpl avointa kysymystä, joihin toivottiin kirjallista vastausta.
  - Aiheuttiko keskustelua? Mitä?
  - Oliko matka koululta tilavierailulle sopiva?
  - Oliko tunti sopiva aika tilavierailulle?
  - Mitä olisi voinut tehdä toisin?
  - Mitä muuta haluat sanoa?

Tutkimusvastaukset

Oliko ohjelma sopiva ryhmällesi/ luokkallesi?

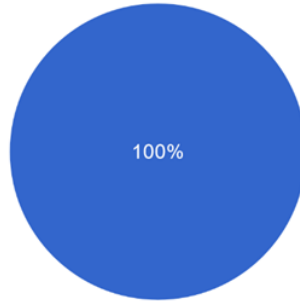
16 vastausta

● Kyllä
● Ei

Viihtyikö ryhmäsi/ luokkasi tilavierailulla?

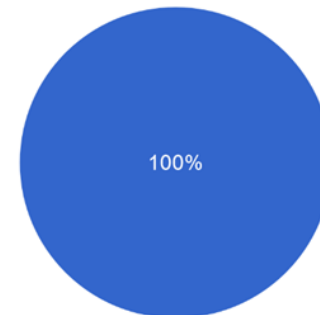
16 vastausta

● Kyllä
● Ei

Koitteko, että vierailu Showroomissa oli tarpeellinen?

16 vastausta

● Kyllä
● Ei

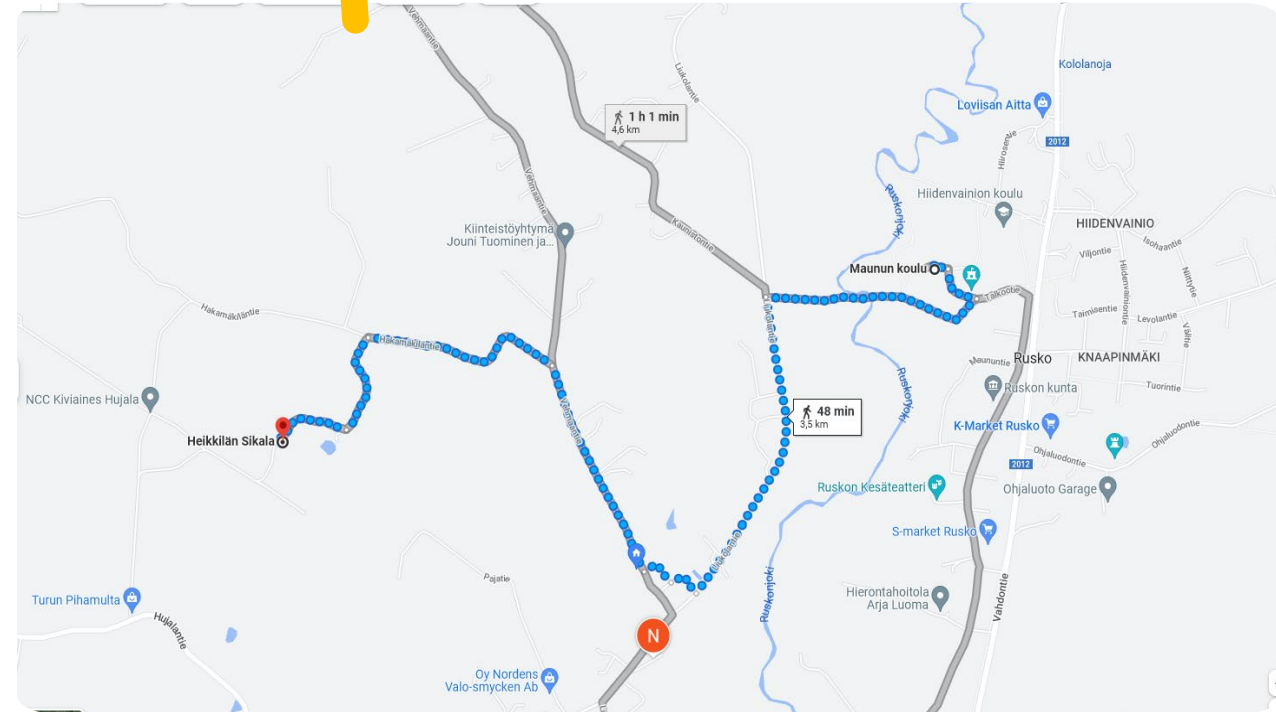
Tutkimusvastauksia, mitä keskustelua vierailu aiheutti?

- Lihansyönnin eettisyys
- Ihailua siitä, miten hyvin tilalla asiat hoidettiin.
- Lapset miettivät, miksi muualla euroopassa saporot leikataan.
- Kuinka paljon sikojen hyvinvoinnin eteen tehdään työtä.
- Lannan hajuttomuus oli monelle yllätys.
- Monen luokan opettaja oli käynyt vielä jälkeinpäin keskusteluja oppilaiden kanssa.

Tutkimusvastauksia, matka vierailulle ja vierailulla vietetty aika.

- Matka koulukeskuksesta on noin 3,5 kilometriä.
- Eskarilaisille matka jalan oli liian pitkä.
- Alakoululaisille matka oli pyörällä sopiva.
- Yläasteen ongelmana oli, että noin puolet oppilaista ovat Vahdon kunnanosasta ja heillä ei ole pyöriä koululla.
- Osa sai erityisluvan tulla mopoilla, mönkijöillä ja mopoautoilla.
- Tuntia pidettiin tilavierailulle sopivana aikana kaikissa ryhmissä.

Tutkimusvastauksia, Mitä voisi tehdä toisin? Mitä muuta haluat sanoa?

- Asiat kerrottiin ikäluokalle sopivalla tavalla.
- Vierailu oli suunniteltu hyvin.
- Oppilaat jaksoivat keskittyä erinomaisesti.
- Oppilaat olisivat halunneet rapsuttaa possuja ja nähdä muitakin paikkoja sikalasta.
- Lihan maistatus oli ihana yllätys.
- ”Kiitos kovasti, että Heikkilän tila on panostanut noin paljon Showroomiin”
- ”Kiitos, tulemme mielellämme uudelleen”
- ”...suomalaisen ruoan näkyväksi tekemistä...”

Tutkimustulokset, mitä muuta haluat sanoa?

- Mitä uutta kerrotaan seuraavalla kerralla?
- Selkeämmät kyltit matkalle ja paikan päälle.
- Eskarilaiset voisivat seuraavaksi vierailla siten, että vanhemmat tuovat heidät suoraan tilalle.
- Söpöjä possunkuvia seinille.
- Opettajat kokivat, että olisivat voineet pohjustaa vierailua enemmän oppilaille.
- Paikallisuus, elinkeinon esittely ja eläintenhyvinvoinnin eteen tehdyn työn esittely tärkeää.
- Maatalous ja lähiruokatuotanto kotikunnassa toimii.

Showroomin tulevaisuus

- Koululaisvierailut jatkuvat Ruskon kouluista.
- MTK mahdollistaa kuljetuksen tilavierailuille, joten pyrimme laajentamaan kutsuja myös naapuri kaupunkeihin.
- Maatalousoppilaitos Livia hyödyntää jo nyt showroomia eläinten hoidon opiskelijoille.
- Kutsutaan erilaisia sidosryhmiä paikan päälle. Mm. alue osuuskaupat ja K- kauppiaat.
- Paikallisen kauppiaan kanssa toteutetaan yhdessä vierailujen aikana tapahtuva Atrian tuotteiden markkinointi ja myynti.
- Somen käyttäminen markkinoinnissa.

← heikkilan.tila 🔔 ⋮

 17 303 10
Julkaisut Seuraajat Seurataan

Heikkilän tila
TikTok: heikkilan.tila 😎😎😎😎😎
Yhteydenotot: johanna@heikkilantila.com
yle.fi/uutiset/74-20000391?utm_source=social...

 ailiheikkila, imagohanke ja 74 muuta seuraavat

Seurataan ▾ Viesti +👤

 arkea 😊 kesajuhla 22 vapaaporsit... pellolla 🐷

Yhteenveto

- Maatalous on muuttunut vuosikymmenien aikana ja nykypäivän maatalous on yritystoimintaa.
- Kotimaisen maatalouden tulee olla rohkea ja rehellinen tuottaessaan maailman parasta elintarviketta.
- Tuotannon tulee olla ekologisesti kestävä.
- Kotimaista maataloutta tulee jatkossa entistä enemmän tuoda esille positiivisessa valossa.
- Negatiivisetkin asiat voi tuoda positiivisesti esille.
  - Esimerkiksi: Kun rehuputki päättää mennä poikki, ja muutama tuhat kiloa rehua leviää pitkin käytäviä, on parempi sanoa, että onneksi tämä tapahtui illalla eikä yöllä jolloin olisimme joutuneet heräämään ja lähtemään.

KIITOS!